

der forlængst burde have været skabt af Liimfjorden, et Farvand, som kan have Betydning for Verdenshandelen i det Hele. Det burde Liimfjorden være, det egner den sig til, og havde vi været et mere virksomt Folk i saadanne Retninger, saa havde vi forlængt siden bragt denne sande Nytte ud af den. Nu er det jo saare naturligt, og jeg benægter det ikke, at de Byer, der ligge ved Liimfjorden, ere særlig interesserede deri, men det er ogsaa saare naturligt, at de bedst kunne anvise den rette Brug, den rette Nytte, som denne Fjord ogsaa som større Vandvei kan tilveiebringe. Men jeg troer ogsaa, at det bør eller dog burde forudsættes at staae klart for dem, der overskue Statsansliggerne i det Hele taget, og navnlig for dem, der staae ved Styrelsen deraf, at det er et Foretagende, der paa ingen Maade kan sættes i Klasse med saadanne, som kun berøre enkelte Stæder eller enkelte Egne og disses særskilte Interesser. Der er i de senere Aar foretaget meget vigtige Foranstaltninger for at lette Handelen mellem den østlige Deel af Danmark, Sjælland og England. Vil man nu trænge ret dybt ind i denne Sag, saa maa vist Enhver, der kender Forholdene, komme til den Erkjendelse, at et Farvand, der er saa beiligt som Liimfjorden, nødvendig hertil maa hændrage, og, som sagt, for lang Tid siden burde have hændraget Opmærksomheden paa sig. Det er heller ikke nogen ny Gjensstand; det er mangfoldige Aar siden, at Regjeringerne begyndte at have deres særlige Opmærksomhed henvendt derpaa. Der har været indgivet forskjellige private Forslag, skjøndt de den Gang vel ikke ere komne synderligt videre end til Collegierne, om at bringe det til et saadant Resultat, men man er aldrig kommen videre end til Prøver, og det er saare beklægeligt, at man idetmindste ikke ad de mange Prøvers Vel nu dog er kommen til Erkjendelse af, at det er et stort, statsvigtigt Foretagende, at det er et Foretagende af den Natur, at det vil faae en høist vigtig Betydning, jeg gjentager det, for Verdenshandelen; thi den vil det, efter dette Farvands Beliggenhed,

efter dets Retning mellem Øst og Vest, nødvendig erholde. Naar vi nu tillige see hen til Dampstøbsfartens bestandig stigende Omfang, som vistnok vil gjøre det til en meget hyppigere benyttet Fart i en selv nærliggende Fremtid, end det nogensinde før har været, saa vil det først vise sig, at den Vandvei, som er tilføede i Liimfjorden, fortjener at tillægges en langt større Betydning, og det ikke blot i de enkelte Egnes Interesse, ja ikke engang blot i Landets Interesse i snævrere Forstand. Den høitæredede Minister har dernæst forlangt, at der i et Anliggende som dette burde foreligge bestemte Beregninger over, hvilke Indtægter en saadan Canal kan give, men jeg tillader mig at spørge, hvorledes man skal meddele dem, naar en saadan Canal endnu slet ikke har været til, naar den omhandlede Vandvei altsaa endnu kun ligger, jeg tør næsten sige, halvt som i Sump; thi til enkelte Tider er der et saa lavt Dybtgaaende for Fartøier, at Farten er aldeles ubrugelig, og allerede den stærke Berling, som finder Sted i Flodtilstanden, gjør, at den ofte kun saare lidet kan benyttes, eller at man dog kun meget lidet tør regne paa Benyttelsen deraf. Der er selvfølgelig nu kun til Deels en Liimfjordsfart, og det endog kun i meget snever Betydning, og der kan altsaa slet ikke for Tidens habes statistiske Data om, hvilken Indflydelse en Canal vilde faae i finantseel Henseende; ja der vil ikke, endog kun tilnærmelsesviis, uden af aldeles tilfældige Calculer, kunne paavises, hvilken Indtægt den vil kunne skabe. Men fatter man Anlaget ret i Die, og hester man sin Opmærksomhed fuldkommen paa den Betydning, det har for hele Forbindelsen mellem Øst og Vest, mellem Østersøen, Østkysten og England og det Doversøiske, saa synes jeg, at man saare let maa komme til det Resultat, at den vil blive saa stærkt besærdet, at den vil blive saa ideligt benyttet, og at den vil skabe saa store Indtægter, at der vistnok neppe vil være nogen Tvivl om, at Staten ikke her vil komme til at tilflyde Noget, uden maafee ialtsald lige i Begyndelsen et saare ringe Beløb.